

---

100 år sedan Sveriges första fredspris

Skapad 2008-12-11

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen hedrar idag minnet av föreningens grundare, Klas Pontus Arnoldson, som 1908 var den förste svensken att få Nobels fredspris.

[Konflikthantering](#)

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen hedrar idag minnet av föreningens grundare, Klas Pontus Arnoldson, som 1908 var den förste svensken att få Nobels fredspris.

Arnoldson fick priset för sitt långvariga fredsengagemang, inte minst för hans roll i den fredliga unionsupplösningen mellan Norge och Sverige 1905, där han agiterade land och rike runt för "fred med Norge" och "rättvisa åt Norge". Detta väckte emellertid ont blod, både i riksdagen och i tidningar där Arnoldson anklagades för "fosterlandsförräderi".

Arnoldson var en flitig skribent och agiterade för "fred och skiljedom" och han gladdes åt att det gått upp för många människor i världen att "krigsväsendet ligger som en förbannelse över folken".

"Så har fredsidén, mänsklighetens härligaste klenod, omsider bragts i dagen inför allas ögon. Ingen bestrider nu dess skönhet. Alla prisar dess höga värde. Men den har oftast fått lysa blott i ord, sällan också i gärning, sade Arnoldson i sitt Nobeltal.

I talet kritiserade Arnoldson också de ökande militärutgifterna, till exempel det faktum att Sveriges militärutgifter tredubblats mellan 1888 och 1908. Han uppmärksammade också att Europas länder lade 1350 kronor per minut på försvarsutgifter i dåtidens penningvärde.

"Svenska Freds måste tyvärr beklaga utvecklingen gått åt fel håll. En grov beräkning visar att Europa idag lägger ned ungefär 100 gånger så mycket på militärutgifter som för hundra år sedan, säger Svenska Freds nuvarande ordförande Anna Ek.

Arnoldson agiterade också för vad som kom att bli föregångaren till Nationernas Förbund och sedermera Förenta Nationerna, FN.

"Om alla andra nationer vilja afskaffa sitt krigsväsen och nöjas med en för hela jorden gemensam ordningsmakt, så vill jag undertecknad, att den nation jag tillhör skall göra sammaledes, sade Arnoldson i sitt Nobeltal.

Arnoldson var också en varm anhängare av neutralitetstanken och skrev bland annat en motion till riksdagen med krav på en svensk neutralitetspolitik. Svenska Freds förre ordförande Per Anders Fogelström skriver i boken "Kampen för fred" om Arnoldsons neutralitetsengagemang: "Även om stora delar av riksdagen och många av tidningarna var motståndare till neutralitetstanken visade det sig ganska snart att folkets stora massa inte var det. Tanken engagerade, väckte hänförelse."

För mer information, kontakta: Anna Ek, ordförande Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen, 0709-540513

För mer information, kontakta: Anna Ek, ordförande Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen, 0709-540513

[Konflikthantering](#)

Publicerad 2008-12-11

[Pressmeddelande](#)

Kontakta oss

Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen, Box 2088, 103 12 Stockholm

Tel: 08-55 80 31 80 | Plusgiro: 90 10 85-1 | info@svenskafreds.se

---

Källa till webbadress: <http://www.svenskafreds.se/100-ar-sedan-sveriges-forsta-fredspris>